

לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בן ר' טובי ז"ל ורעייתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה

(Monsey, NY)

הדלקת נרות לשבת - 4:42

זמן קריאת שמע/המ"א - 9:06

זמן קריאת שמע/הגר"א - 9:42

סוף זמן תפילה/להגר"א - 10:31

שקיעת החמה שבת קודש - 5:01

מוצש"ק צאת הכוכבים - 5:51

צאה"כ / לריבו תם - 6:13

Courtesy of My2manim.com

תורה תבלין
At Torah Taolin Publication
34 Mariner Way Monsey NY 10952

**NOW AVAILABLE
ONLINE AT
WWW.TORAHYAVLIN.ORG**
**TO VIEW ARCHIVES,
STORIES, ARTICLES
OF INTEREST OR
TO SUBSCRIBE
TO RECEIVE
THIS EMAIL
WEEKLY**

שבת קודש פרשת בשלח – שבת שירה – י"ג שבט תשע"ו

Shabbos Parshas Beshalach - January 23, 2016

טיב התבלין

מאוצרותיו של המגיד

מאת הרב רבי גלילאל הכהן רבעוביץ שליט"א ר"י שני השמים ירושלים עה"ק

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם. ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק (ז-ח) - שוית"ה' לנגדי תמיד

פרש"י: ויבא עמלק וגו' - סמך פרשה זו למקרא זה, לומר תמיד אני ביניכם ומוזמן לכל צרכיכם. ואתם אוזרים (פסוק ז') הש"ה בקרבנו אם אין. חייכם שהכלב בא וגנשך אתכם ואתם צועקים אלי ותדעון היכן אני. משל לאדם שהרכיב בנו על כתפו ויצא לדרך, היה אותו הבן רואה חפץ ואומר, אבא טול חפץ זה ותן לי, והוא נותן לו. וכן שניה וכן שלישית, פגעו באדם אחד, אמר לו אותו הבן ראת את אבא. אמר לו אזוי אינך יודע היכן אני. השליכו מעליי ובא הכלב וגנשכו. עכ"ל.

הנה, רבות כבר דברנו על ענין זה שכל דבר שמוצאים אנו בתורה היא נצחית, וראוי לכל אחד ללמוד מהמעשיות שבתורה אורחות חיים השייך לעניניו, ועל כן ראוי לנו להתבונן בדברי רש"י אלו, כי מזה יכולים ללמוד עיקר גדול בעבודת ה'; מדברי רש"י אלו רואים עד כמה מגעת פגם בעניני אמונה, כי ח"ו מלומד על דור דיעה שאין לנו מושג כלל על מהותם, שלא היה להם אמונה, ובראי שהיה להם אמונה טהורה בבוראם, וכדאיתא בדברי המשל עצמו שהביא רש"י שהבן ביקש כל רצונותיו מאביו, וכן הוא בנמשל שידעו בודאי כי הקב"ה הוא המשגיח עליהם ומאזן וזכים לכל צרכיהם, אך לפי מדרגתם היה איזה פגם כל שהוא באמונתם, והיא אשר גרם להם לנסות את ה'; ונגרם להם על ידי זה צרת עמלק, שהקב"ה הסיר מעליהם את השגחתו העליונה, ועל ידי זה שלט בהם ידו של עמלק רח"ל.

מכאן רואים שענין האמונה היא מצוה תדירה שמחוייב האדם לעסוק בה תמיד ללא הרף, כי לא די בכך שבידיעתו יודע הוא שיש בורא עולם המשגיח על הכל, כי מאד שאנו נמצאים בעולם חומרי, ואי אפשר לנו לדאות במוחש כי הכל הוא מן השמים, לכן אם לא ישנן זאת תמיד כי אז כשיבוא לידי נסיון, עלול הוא לטעות כי קרה מקרה ח"ו, ורק כשישנן תמיד כי הכל בהשגחה ויתאמץ מאוד להתעמק בדבר מאוד, אז יעשה הדבר רושם בעצמו ויאמץ בבירור גמור כי הכל בהשגחה, וכמו שאמר דה"ק רבי משה מקאברין על מאמר הכתוב (תהילים קטז), ה האמנתי כי אדבר, שמכוח מה יזכה האדם לאמונה שלימה; מכוח זה שידבר וישנן לעצמו שוב ושוב עניני האמונה.

ובעין מה שמספר על **דה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע** שכשחזר מנסיעתו הראשונה אצל המגיד, (אחד ששהה אצל רבו משך זמן ממושך) שאל אותו חותנו מה זכה להשיג אצל רבו, ענה הרה"ק שהשיג שיש בורא עולם, מיד קרא חותנו להמשרתת היהודיה שהיתה בביתו, ושאל אותה האם יש אלקים בארץ? הן, ענתה המשרתת, ושוב הפך פניו אל חתנו ושאל אותו בנימה של טענה, וכי לזה היית צריך לנסוע עד מעוריסטש. הלאו שפחה פשוטה יודעת זאת. נענה הרה"ק ואמר היא אומרת שיש בורא עולם, אך אני יודע זאת בבירור, כי משך זה הזמן ששהה אצל רבו היה מוקדש לשמים ומכוח זה שעבר את בוראו כל אלו הימים, מתוך התבוננות והתעמקות באמיתות השי"ת, עשו אלו הפעולות רושם בנפשו עד שהשיג בבירור שיש מנהיג לכידה.

הקב"ה יתן בנו הרצון והשכל להתבונן במעשי השי"ת, ולהחזיר על ידם האמונה במציאותו, ולזכות על ידה לאהבה ולדיאה אותו בכל לבנו ונפשנו אמן.

מאת הרב רבי גלילאל הכהן רבעוביץ שליט"א ר"י שני השמים ירושלים עה"ק

ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידם. ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים וצא הלחם בעמלק (ז-ח) - שוית"ה' לנגדי תמיד

פרש"י: ויבא עמלק וגו' - סמך פרשה זו למקרא זה, לומר תמיד אני ביניכם ומוזמן לכל צרכיכם. ואתם אוזרים (פסוק ז') הש"ה בקרבנו אם אין. חייכם שהכלב בא וגנשך אתכם ואתם צועקים אלי ותדעון היכן אני. משל לאדם שהרכיב בנו על כתפו ויצא לדרך, היה אותו הבן רואה חפץ ואומר, אבא טול חפץ זה ותן לי, והוא נותן לו. וכן שניה וכן שלישית, פגעו באדם אחד, אמר לו אותו הבן ראת את אבא. אמר לו אזוי אינך יודע היכן אני. השליכו מעליי ובא הכלב וגנשכו. עכ"ל.

הנה, רבות כבר דברנו על ענין זה שכל דבר שמוצאים אנו בתורה היא נצחית, וראוי לכל אחד ללמוד מהמעשיות שבתורה אורחות חיים השייך לעניניו, ועל כן ראוי לנו להתבונן בדברי רש"י אלו, כי מזה יכולים ללמוד עיקר גדול בעבודת ה'; מדברי רש"י אלו רואים עד כמה מגעת פגם בעניני אמונה, כי ח"ו מלומד על דור דיעה שאין לנו מושג כלל על מהותם, שלא היה להם אמונה, ובראי שהיה להם אמונה טהורה בבוראם, וכדאיתא בדברי המשל עצמו שהביא רש"י שהבן ביקש כל רצונותיו מאביו, וכן הוא בנמשל שידעו בודאי כי הקב"ה הוא המשגיח עליהם ומאזן וזכים לכל צרכיהם, אך לפי מדרגתם היה איזה פגם כל שהוא באמונתם, והיא אשר גרם להם לנסות את ה'; ונגרם להם על ידי זה צרת עמלק, שהקב"ה הסיר מעליהם את השגחתו העליונה, ועל ידי זה שלט בהם ידו של עמלק רח"ל.

מכאן רואים שענין האמונה היא מצוה תדירה שמחוייב האדם לעסוק בה תמיד ללא הרף, כי לא די בכך שבידיעתו יודע הוא שיש בורא עולם המשגיח על הכל, כי מאד שאנו נמצאים בעולם חומרי, ואי אפשר לנו לדאות במוחש כי הכל הוא מן השמים, לכן אם לא ישנן זאת תמיד כי אז כשיבוא לידי נסיון, עלול הוא לטעות כי קרה מקרה ח"ו, ורק כשישנן תמיד כי הכל בהשגחה ויתאמץ מאוד להתעמק בדבר מאוד, אז יעשה הדבר רושם בעצמו ויאמץ בבירור גמור כי הכל בהשגחה, וכמו שאמר דה"ק רבי משה מקאברין על מאמר הכתוב (תהילים קטז), ה האמנתי כי אדבר, שמכוח מה יזכה האדם לאמונה שלימה; מכוח זה שידבר וישנן לעצמו שוב ושוב עניני האמונה.

ובעין מה שמספר על **דה"ק רבי לוי יצחק מבארדיטשוב זי"ע** שכשחזר מנסיעתו הראשונה אצל המגיד, (אחד ששהה אצל רבו משך זמן ממושך) שאל אותו חותנו מה זכה להשיג אצל רבו, ענה הרה"ק שהשיג שיש בורא עולם, מיד קרא חותנו להמשרתת היהודיה שהיתה בביתו, ושאל אותה האם יש אלקים בארץ? הן, ענתה המשרתת, ושוב הפך פניו אל חתנו ושאל אותו בנימה של טענה, וכי לזה היית צריך לנסוע עד מעוריסטש. הלאו שפחה פשוטה יודעת זאת. נענה הרה"ק ואמר היא אומרת שיש בורא עולם, אך אני יודע זאת בבירור, כי משך זה הזמן ששהה אצל רבו היה מוקדש לשמים ומכוח זה שעבר את בוראו כל אלו הימים, מתוך התבוננות והתעמקות באמיתות השי"ת, עשו אלו הפעולות רושם בנפשו עד שהשיג בבירור שיש מנהיג לכידה.

הקב"ה יתן בנו הרצון והשכל להתבונן במעשי השי"ת, ולהחזיר על ידם האמונה במציאותו, ולזכות על ידה לאהבה ולדיאה אותו בכל לבנו ונפשנו אמן.

absolute objectivity, without any prejudice.

נמשל: The purpose of the *mann* in the desert, as stated in the Torah, was “*in order to test them (Klal Yisroel) to see whether or not they will keep My laws.*” What Rav Shimon *bar Yochai* was demonstrating in his words was that the Jews

A SERIES IN HALACHA LIVING A “TORAH” DAY

למעשה הלכה

Keeping the Jewish Camp Holy (68) - "והיה מחניק קדוש"

Additional Laws of Tznius. We mentioned previously that a man should not tell a woman’s husband, “Please send regards (or greetings) to your wife.” Even in the form of a letter, e-mail, or text message, a man should not include in his message, “Regards to your wife,” as this is deemed inappropriate. Likewise, one should not tell another individual to “Send regards (or greetings) to Mrs.” Nevertheless, it is permitted to tell another man, “My wife wishes to send regards to your wife.” (1) Such a comment does not show or breed any close connection between a man and someone else’s wife.

When a Wife is Ill. A man is permitted to ask a woman’s husband about the welfare of his wife, especially if she is not feeling well, but he may not ask other people about her because those people might tell her that this man was inquiring, which might breed closeness. Even in a case where one inquires of her husband, it seems from the words of the **Taz** (2) that he shouldn’t say (or write) the words, “Please tell me how your wife is feeling.” This might make it too personal. However, if the wife has not been feeling well and one wishes to help her in a practical manner, medically, or to daven for her, he can even ask others about her welfare and he can even say to her husband, “Please tell me how your wife is feeling.” (3)

Giving Presents. We find in numerous areas of *halacha*, that

הוא היה אומר

R’ Mendel of Rimanov ZT”L would say:

The *mann* that fell for the Jews in the desert, was Heavenly food, spiritual nourishment, the sustenance of the angels. It had such an incredible impact on the people eating it that it caused them to change as well. So much so, that each and every Jew that ate the *mann* was unrecognizable to his fellow Jew. That is why the *posuk* states: ‘*And they said, each man to his friend, what is this?*’ They looked at one another and did not recognize each other. It was only after Moshe explained, ‘*This is the bread that Hashem gave,*’ did they understand.”

Rebbe of Piacezna, R’ Kalonymos Kalmish Shapira ZT”L HY”D (Aish Kodesh) would say:

“*Chazal* tell us that the *Yam Suf* did not split until the entire *Shevet Binyamin* jumped in. Likewise, the *Medrash* teaches that *Nachshon ben Aminadav* went into the water until it rose above his nostrils, before splitting. Why were such leaps of faith necessary? When the Jews stood before the sea, *Hashem* told Moshe: ‘*Why cry to me? Speak to the people and tell them to walk forward.*’ In other words, the faith that the Nation has put in Me, in leaving Egypt and following Me into the wilderness, is sufficient to merit splitting the Sea for them as well. From this we can learn that moments of great danger and trouble are also times when we are being tested. Can our belief in change redouble and take on yet more strength?”

R’ Yitzchok Hutner ZT”L (Pachad Yitzchok) would say:		
“The purpose of prayer is not to get us out of trouble. The purpose of trouble is to get us into prayer.”		
Printed By: Mailway Services, Serving Mosdos and Businesses Worldwide Since 1980 (1-888-Mailway)	לעי"נ האשה חשובה חי' בת ר' יעקב ע"ה Mrs. Chaya Gelb A"H תנצב"ה	תענך ותקדוש לעילוי נשמת הב' אַלְמֶלֶךְ בן ר' חיים משה ז"ל תתא נשמתו צרורה בצרור החיים

בַּל הַמַּחֲלָה אֲשֶׁר שָׁמַתִּי בַּמִּצְרִים לֹא אֲשִׁים עֲלֶיךָ כִּי אֲנִי ה' רַפְּאֵךְ וְגו' (מז-כו)

Dr. Wallach established a hospital that was to be run according to *Torah* values and *halacha*. His spiritual and halachic guide was **R' Yosef Chaim Sonnenfeld ZT"l**, with whom he developed a very close relationship. When the hospital was founded, most of Jerusalem's Jews were devout members of the Old *Yishuv*, and Dr. Wallach became a respected lay leader of this community; moreover, he later became active in the Jerusalem branch of the Agudath Israel organization. The Jewish residents of Jerusalem felt comfortable knowing that Dr. Wallach was not only one of the top doctors in the city, but also a religious Jew who cared for them and shared their faith and spiritual values.

In spite of his severity and austere way of life, Dr. Wallach also had a sense of humor. Since he was so demanding of himself one had to forgive him a great deal. Once a nurse did very bad work. Schwester Selma was always very patient and forbearing, but this time even she became angry and told off the hapless nurse in a slightly raised voice. At once Dr. Wallach sent his trusted assistant a note. It read, "Gracefully, your voice was sounded, full with fury it abounded." Obviously, he was telling her in the form of a poem, to lower her voice. The Schwester, who had a sense of humor of her own, responded with the following lines: "I found the example (to raise my voice) in Dr. Wallach, who is well know as a *Mallach* (angel)!"

After the *Rebbe* had turned the corner towards recovery, Dr. Wallach approached him and asked for a *tikkun* (penance). The good doctor explained that since the *Lubavitcher Rebbe* was a Jewish leader, *Hashem* certainly wanted him to be healthy and would not allow his health to be jeopardized without a cure available. Were it not for the fact that he was on the ship, said Dr. Wallach, the *Rebbe* would likely not have gotten sick. He reasoned that the only reason the *Rebbe* even became ill was because he was there to cure him. As a result, he felt he needed a *tikkun* for causing the *Rebbe* to become sick in the first place!

אָנמנו הי"ד בתורת אב"א וגו' (ד-ד)

משל: There was once a meat shortage in parts of Poland and a query was brought to the local *Rabbanim*. **R' Yosef Shaul Nathanson ZT"L (Divrei Shaul)** issued a ruling permitting kosher meat markets in Lvov to use the hind quarters of slaughtered animals. **R' Chaim Halberstam ZT"L, Sanzer Rav**, was unhappy with this ruling and wrote to him that he was abandoning a custom that had endured in *Klal Yisroel* for many generations. (The hind quarters contain a large amount of חלב - forbidden fat, and since it is difficult to remove, use of these body parts is avoided.) R' Yosef Shaul

הנני ממסיר לרבע להם מן השמרים ... למען
responded with a letter asserting that the use of the hind
quarters was permitted, and certainly in a time of shortage.

R' Chaim retorted that he now understood *Rav Shimon bar Yochai's* statement that only those who partook of the *mann* have the right to interpret the *Torah*. If a lenient ruling emanates from a situation involving a lack of food, there is the danger that the ruling will be applied in normal times as well. Thus, the *Torah* is open to exposition only by those who lacked for nothing, those who ate the *mann*, which was entirely satisfying. Only they could interpret the *Torah* with

On behalf of thousands of Shomer Shabbos Jews - The charity that simply feeds & clothes Shomer Shabbos Jews in Pritz Yisroel with zero overhead

מחשבת הלב

ותקן להם מרים שירו לה' כי גאה גאה (פז-כבא) ...

“Miriam, the prophetess, sister of Aharon, took the drum in her hands,” and led the women in *Shira*. Why is Miriam referred to as the “sister of Aharon” and not Moshe, and why does it mention the musical instrument - חֲרָץ - that she took in her hands? Why did Miriam lead the women in their own song; was the *Shira* that Moshe sang with *Bnei Yisroel* not good enough for them?

Chazal tell us that Amram, Miriam's father, divorced his wife to avoid having children that would be taken away and killed by Pharaoh and his servants. Since Amram was a leader of the people, everyone followed suit and divorced their wives. It was then, that six-year-old Miriam had a *nevuah* in which she saw that her mother will give birth to the "מושיעו של ישראל" and she convinced her parents to remarry. Amram listened to his young daughter and the *gemara* (סוטה יב) describes the wedding that took place between Amram and Yocheved where everyone danced, including three-year-old Aharon and Miriam. Miriam took a "תוף" - a tambourine, and played it at the wedding, as a symbol of hope. When Moshe was born from this union, Amram kissed her on her forehead and said, "My dear Miriam, your prophecy has been fulfilled." Three months later, however, when Moshe was placed in a basket and put into the Nile River in order to save him from the Egyptian soldiers, Amram had a change of heart and rebuked her strongly, saying, "Look what has become of your prophecy." Miriam, though, never gave up.

When Moshe led the Nation out of Egypt, through the desert and the *Yam Suf*, and she saw the Egyptians "מת על שפת הים" - at that moment, it was crystal clear that her prophecy when she was a little girl was fulfilled in its entirety. Thus, now the *Torah* states that Miriam, the prophetess and sister of Aharon, had her own personal *Shira* to sing as one who had faith in the *Ribono shel Olam*, when all others had lost hope. The "תָּרָ" that she played now was the tambourine, that she had played at her parents' second wedding, and was carried by her throughout her life in the belief and anticipation of the *geulah!*

DRUSH V'CHIDDUSH

One of the most widely discussed issues in Jewish theology (which is brought up at just about every *sheva berachos*) is on the famous words of Chazal (פסחים קיח.): “*Providing man’s sustenance is as difficult as the splitting of the Red Sea,*” and the corresponding dictum (ב. סוטה ב.) “*It is as difficult to pair them (husband and wife)*” - “קשה לזון אדם כקריעת ים סוף” - “קשה לזונן בקריעת (סוטה ב.)” - “*It is as difficult to pair them (husband and wife) as the splitting of the Red Sea.*” What precisely was so difficult about *Krias Yam Suf*? Who was it difficult for? Hashem? Can something really be difficult for Hashem?

No, of course not! There is nothing that is "קשה" - difficult for *Hashem* to achieve. Rather, it is a question of "רצון" - if *Hashem* wishes to do something or not. The *gemara* (סוטה ל.) recalls how the Jews approached the Red

EDITORIAL AND INSIGHTS ON THE MIDDAH OF ... התקרבות

When *Bnei Yisroel* traveled in the desert they had a cloud of glory that led them by day and a pillar of fire that led them by night. Based on this, the **Cheshev Sofer** gives us an interesting insight into the journey of life. The road we take in life is not always smooth. We all have our ups and our downs. The trick in life is to remember that WE are being led. It is not OUR doing that brings us success and we should not spend time blaming ourselves when things seem bleak.

The first words of the **Shulchan Aruch** state: "שׁוּיִתִּיה' לַגִּדִּי תָמִיד" - "*I place Hashem before me at all times.*" At all times means at all the different stages of life; Sometimes we are up, it's the morning, the daytime of life. The sun is shining brightly. We are on top of the world! Maybe we just won the lottery! Or got a great job! At such times we are meant to put the CLOUD in front of us and not let our good fortune go to our heads. The *Torah* tells us: "וְרָם לְבָבְךָ וְשָׁכַחְתָּ אֶת ה' אֱלֹהֶיךָ" - When your heart swells, you take credit for your accomplishments and you forget *Hashem*. It is at these times that you need to remember the Clouds of Glory. It is *Hashem* who is leading you to success. But life is a cycle and the cloud reminds you that life will not ALWAYS remain so sunny. Dark days will come, and eventually life turns to night, to darkness. We cannot see any sunshine or light. We feel sad, lonely, unappreciated or broken in spirit. It is at these night times that we must again remember to place *Hashem* before us. At this time, we must see *Hashem* as a pillar of fire! A bright, strong light that can light up the darkest and most difficult periods of life. *Hashem* loves us and He never leaves us. But it is up to us to place *Hashem* in front of us at all times.

No matter if we are up or if we are down, we must ALWAYS remember that it is *Hashem* and ONLY *Hashem* who can lead us successfully through all the various light and dark stages of life. We would be wise to follow Him blindly.

CONCEPTS IN AVODAS HALEV FROM R' CHAIM YOSEF KOFMAN

her hands,” and led the women in *Shira*. Why is Miriam referred to as the “leader” of the women? What was the significance of her taking the tambourine in her hands? The *Shema* that Moshe sang with *Bnei Yisroel* not good enough for them? The wife to avoid having children that would be taken away and killed? The people, everyone followed suit and divorced their wives. It was a sign that her mother will give birth to the “מושיען של ישראל” and she was the daughter and the *gemara* (סוטה יב) describes the wedding that Moshe danced, including three-year-old Aharon and Miriam. Miriam was a symbol of hope. When Moshe was born from this union, Amram said, “A prophecy has been fulfilled.” Three months later, however, when Pharaoh in order to save him from the Egyptian soldiers, Amram had a son. “He has become of your prophecy.” Miriam, though, never gave up. She was a prophet and the *Yam Suf*, and she saw the Egyptians “מת על שפת הים” - “died on the shore of the sea” - and she was a little girl was fulfilled in its entirety. Thus, now the son, had her own personal *Shira* to sing as one who had faith in Hashem. “תת” that she played now was the tambourine, that she had played throughout her life in the belief and anticipation of the *geulah*!

The lesson, says **R' Yitzchok Marinover Shlit'a**, is that *Hashem* will only perform a miracle for a person as long as he doesn't lift up his nose, in other words, he does not act with conceit and arrogance, for the moment a person becomes arrogant and "thumbs his nose" at *Hashem* and people, *Hashem* finds it "hard" to assist him - He refuses to rescue an arrogant person, or provide his basic needs such as sustenance and *shidduchim*. Just as Nachshon was saved for he didn't raise his nose, *Hashem* will only provide for the humble - not for those who walk with their nose in the air!

דרגה יתירה

FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

לא ימיש עמוד הענן יומם ועמוד האש לילה לפני העם ... (יג-כב)

... they had a cloud of glory that led them by day and a pillar of fire that led them at night.
gives us an interesting insight into the journey of life. The road we take in life is
and our downs. The trick in life is to remember that WE are being led. It is not
ould not spend time blaming ourselves when things seem bleak.

state: "שׁוּיִתָּהּ לְנַגְדֵי תָמִיד" - "*I place Hashem before me at all times.*" At all times
times we are up, it's the morning, the daytime of life. The sun is shining brightly.
on the lottery! Or got a great job! At such times we are meant to put the CLOUD
to our heads. The *Torah* tells us: "וְרָם לִבְךָ וַשְׂכַּחְתָּ אֶת ה' אֱלֹקֶיךָ" - When your heart
ments and you forget *Hashem*. It is at these times that you need to remember the
g you to success. But life is a cycle and the cloud reminds you that life will not
come, and eventually life turns to night, to darkness. We cannot see any sunshine
r broken in spirit. It is at these night times that we must again remember to place
Hashem as a pillar of fire! A bright, strong light that can light up the darkest and
and He never leaves us. But it is up to us to place *Hashem* in front of us at all times.
a, we must ALWAYS remember that it is *Hashem* and ONLY *Hashem* who can
ght and dark stages of life. We would be wise to follow Him blindly.